

Struktura a vlastnosti methoxyaryl substituovaných enaminonových komplexů

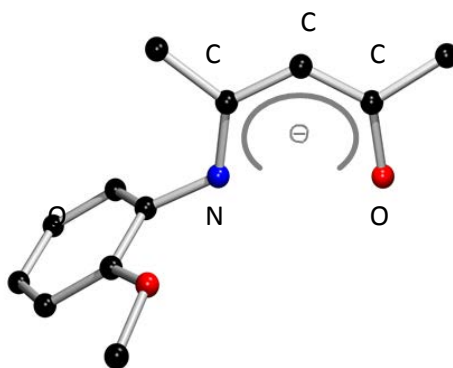
Věra Dontová^a, Roman Olejník^b

^a Střední průmyslová škola chemická Pardubice, Poděbradská 94, 530 09 Pardubice

^b Ústav obecné a anorganické chemie, Fakulta chemicko-technologická, Univerzita Pardubice, Studentská 573, 532 10 Pardubice

V dnešní době je jedním z populárních směrů koordinační chemie příprava komplexů obsahujících chelatující ligandy. Tyto ligandy jsou svými vlastnostmi schopny stabilizovat komplexní sloučeniny s centrálním atomem kovu v netradičním oxidačním stavu, což mu poskytuje nové vlastnosti a umožňuje uplatnění komplexu v řadě chemických transformací. Takovými ligandy mohou být β -enaminony, které představují relativně jednoduchý systém bohatý na π -elektrony. Jejich centrální NC_3O fragment může být substituovaný různými aryl/alkyl substituenty nebo součástí hetero/aromatického systému. Rovněž atom dusíku NC_3O skeletu může nést různé typy substituentů s volitelnou prostorovou náročností. β -Enaminony jsou snadno připravitelné pomocí reakce 1,3-dionů a primárních aminů, jež je katalyzována přidávkem kyseliny *p*-toluensulfonové. Typem zvoleného aminu lze doplnit charakter připravovaného ligandu, např. obsahuje-li elektrondonorní skupiny ve vhodných pozicích, mohou se tyto skupiny extra koordinovat k centrálnímu atomu kovu a tím zvýšit stabilitu celého komplexu.

V této práci byla studována reaktivita β -enaminonu připraveného z pentan-2,4-dionu a *o*-anisidinu s diethylzinkem (ZnEt_2). Byly připraveny homo- i heteroleptické komplexy, jež byly použity jako substráty pro testy jejich reaktivity s alkoholy a aminy, resp. s lithnými solemi. Všechny komplexy byly připraveny na lince vakuum-inert s využitím Schlenkovy techniky a charakterizovány pomocí multinukleární NMR spektroskopie a některé také pomocí rentgenostrukturní analýzy.

Obr. 1: Studovaný β -enaminonový ligand

Poděkování:

Autoři děkují programu Bravo II podpořeného reg. č. CZ.1.07/2.3.00/45.0013, podpořeného z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a Grantové agentuře České republiky (grant č. 106/11/0924) za finanční podporu.